

UNIVERZITET U ZENICI

UNIVERSITY OF ZENICA

INSTITUT "Kemal Kapetanović" u ZENICI

INSTITUTE "Kemal Kapetanović" of ZENICA

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO - DOBOŠKI KANTON
GRAD ZENICA
SLUŽBA ZA OPĆU UPRAVU
ZENICA

Adresa Univerziteta: Fakultetska br. 3
72 000 Zenica, Bosna i Hercegovina
Tel. Direktor: ++387 32 402 723
Tel. ++387 32 247 999; Fax: ++387 32 247 980
www.ikk.unze.ba: e-Mail: institut@ikk.unze.ba
PDV broj: 218353660004
ID Univerziteta: 4218353660004
JRT ZE-DO Kantona kod ASA Banka d.d. Sarajevo
broj: 1340100000001672
Adresa Instituta: Travnička cesta br. 7

GRAD ZENICA

Služba za ekologiju, komunalne

i inspekcijske poslove

Trg BiH br.1

72000 Zenica

PRIMIJENO: 14-05-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj prijaga
09	23	9900	1

Zenica, 10.05.2019.god	
Vaš znak:	02-49-17967/17 od 27.10.2017. godine
Naš znak:	77-448/19-HP

Predmet: Izvještaj o zagađenosti zraka, dostavlja se

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo Izvještaj o rezultatima mjerenja zagađenosti zraka u Zenici za april 2019. godine.

Srdačan pozdrav!

Direktor
Rajif Seferović
doc.dr.sc.Rajif Seferović

Prilog:
1 x Navedeni izvještaj

Dostavljeno:
1x Naslov
1x Arhiva Institut

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA U ZENICI ZA APRIL 2019. GODINE (Izveštaj sa automatskih stacionarnih mjernih stanica)

1. GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐUJUĆIH MATERIJIA

Izmjerene koncentracije zagađujućih materija upoređuju se sa graničnim, tolerantnim i alarmnim vrijednostima koje su date u Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Sl.novine FBiH“, br. 01/12):

- Granična (tolerantna) vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije sumpornog dioksida (SO₂) iznosi 125 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračna više od 3 puta (ukupno 3 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Tolerantna vrijednost u 2019. godini za dnevne prosjeke koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznosi 56 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 35 puta (ukupno 35 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Tolerantna vrijednost u 2019. godini za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida u zraku iznosi 380 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 24 puta (ukupno 24 sata) u jednoj kalendarskoj godini;
- Tolerantna vrijednost u 2019. godini za satne prosjeke koncentracija NO₂ u zraku iznosi 220 µg/m³. Ne smije biti prekoračena više od 18 puta (ukupno 18 sati) u jednoj kalendarskoj godini. Granična vrijednost za satne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 200 µg/m³, a granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 85 µg/m³;
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida (SO₂) u zraku iznosi 500 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija azotnog dioksida (NO₂) u zraku iznosi 400 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.

2. REZULTATI MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA

U narednim tabelama dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka u Zenici na osnovu rezultata provedenih mjerenja u aprilu 2019.godine.

Tabela 1. Zagađenost zraka sumpornim dioksidom (SO₂) u Zenici u mjesecu aprilu 2019. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	MS1 CENTAR	MS2 RADAKOVO	MS3 TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	718	718	714
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	424,09	297,24	691,03
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (SO ₂ >500 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	0	1
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>350 µg/m ³)	1	0	15
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za satni prosjek (SO ₂ >380 µg/m ³)	1	0	14
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	30	30	30
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	89,08	91,04	152,14
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (SO ₂ >125 µg/m ³)	0	0	1

Tabela 2. Zagađenost zraka lebdećim česticama PM₁₀ u Zenici u mjesecu aprilu 2019. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	MS1 CENTAR	MS2 RADAKOVO	MS3 TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	714	704	627
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	118,88	145,71	281,22
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	30	30	26
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	86,84	71,76	106,71
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ >50 µg/m ³)	9	10	15
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ >56 µg/m ³)	6	6	14

Napomena: U propisima nije definisana granična vrijednost za satni prosjek koncentracija lebdećih čestica PM₁₀.
U propisima nije definisan prag uzbune/upozorenja za lebdeće čestice PM₁₀.

Tabela 3. Zagađenost zraka azotnim dioksidom (NO₂) u Zenici u mjesecu aprilu 2019. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	MS1 CENTAR	MS2 RADAKOVO	MS3 TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	718	X	669
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	37,94	X	73,04
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (NO ₂ > 400 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	X	0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>200 µg/m ³)	0	X	0
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za satni prosjek (NO ₂ >220 µg/m ³)	0	X	0
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	30	X	29
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	16,78	X	30,08
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (NO ₂ >85 µg/m ³)	0	X	0
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za dnevni prosjek (NO ₂ >93 µg/m ³)	0	X	0

X Uredaj za mjerenje NO₂ na mjenom mjestu MS2 Radakovo nije bio u funkciji

3. ANALIZA REZULTATA MJERENJA

Na osnovu pokazatelja zagađenosti zraka za mjesec april 2019. godine prikazanim u tabelama utvrđeno je sljedeće:

Broj dana u aprilu 2019. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama sumpor dioksida iznad 125 µg/m³ (norma je do 3 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	0 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	0 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	1 dan (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

Broj prekoračenja satnih prosjeka koncentracija sumpor dioksida >380 µg/m³ (norma je do 24 sata u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	1 sat (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	0 sati (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	14 sati (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

Broj dana u aprilu 2019. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama lebdećih čestica PM₁₀ iznad 56 µg/m³ (norma je do 35 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	6 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	6 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	14 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

U aprilu 2019. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke sumpor dioksida iznad 500 µg/m³ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja).

Rezultati mjerenja su pokazali da su 02.04.2019. koncentracije SO₂ na mjernom mjestu MS3 Tetovo bile iznad 500 µg/m³ 3 sati uzastopno, ali su koncentracije na ostala dva mjesta bile niže od 500 µg/m³, te nije bilo osnova za proglašavanje praga UZBUNE.

U aprilu 2019. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke azot dioksida iznad 400 µg/m³ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata).

U propisima nije definisana norma za alarmni nivo zagađenosti zraka lebdećim česticama PM₁₀.

U Zenici, 10.05.2019. godine.

Rukovodilac Zavoda:

mr.sc.Halim Prcanović, dipl.inž.maš.

Direktor:

doc.dr.sc. Ralf Seferović